

KANSAINVÄLINEN LIKKUVUUS AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA 2016

Siru Korkala

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Raportit ja selvitykset 2017:12

© Opetushallitus

Raportit ja selvitykset 2017:12

ISBN 978-952-13-6408-2 (pdf)

ISSN-L 1798-8918

ISSN 1798-8926 (pdf)

Taitto: Grano Oy

www.oph.fi

SISÄLTÖ

1	LUKIJALLE	.5
2	TIEDON KERUU JA MÄÄRITELMÄT	.6
3	YHTEENVETO: KANSAINVÄLINEN LIKKUVUUS AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA VUONNA 2016	.7
	3.1. Liikkuvuus Suomesta ulkomaille	7
	3.2. Suomeen suuntautuva opiskelijaliikkuvuus	9
	3.3. Opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus Suomeen	10
	3.4. Kansainvälisen liikkuvuuden yhteistyömaat ja -alueet	10
4	LIKKUVUUDEN KOKONAISKUVA JA KEHITYS 2007–2016	11
5	OPISKELIJALIKKUVUUS AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA 2016	13
6	OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIKKUVUUS AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA 2016	21
7	LIKKUVUUDEN YHTEISTYÖMAAT JA -ALUEET	27
	LIITTEET	31
	Kansainvälinen liikkuvuus koulutuksen järjestäjittäin.	31
	Kansainvälinen liikkuvuus organisaatioittain.	35

1 LUKIJALLE

Opetushallitus kerää ja julkaisee vuosittain tilastot kansainvälisestä liikkuvuudesta ammatillisessa koulutuksessa ja korkea-asteella. Ammatillisten oppilaitosten liikkuvuutta on tilastoitu vuodesta 2008 lähtien.

Tässä raportissa esitellään ammatillisten oppilaitosten liikkuvuuslukuja vuodelta 2016. Tilastointi koskee kaikkia opiskelijoita, jotka ovat ammatilliseen tutkintoon johtavassa koulutuksessa sekä sen parissa työskenteleviä opettajia ja muuta henkilöstöä. Se kattaa siten myös oppisopimuskoulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen.

Tilastoinnin piiriin kuului yhteensä 222 ammatilliseen tutkintoon johtavaa koulutusta tarjoavaa organisaatiota, joista 209 osallistui tietojen keruuseen. Vain 13 organisaatiota ei pyytänyt tunnuksia tiedonkeruusovellukseen tai jättänyt siihen tietojaan.

Ammatillisen koulutuksen kentällä tapahtuu vuosittain muutoksia oppilaitosten yhdistyessä. Tämän raportin tiedot on kerätty vuonna 2016 voimassa olleen tilanteen mukaisesti.

Koulutuksen järjestäjä-, oppilaitos- sekä oppisopimustoimistokohtaiset liikkuvuustiedot ovat raportin liitetaulukkoina.

Lämmin kiitos kaikille tiedonkeruuseen osallistuneille tahoille! Tilastoinnin tavoitteena on tuottaa tietoa, joka tukee kansainvälisen toiminnan kehittämistä ammatillisessa koulutuksessa. Toivottavasti tästä raportista on teille hyötyä!

2 TIEDON KERUU JA MÄÄRITELMÄT

Liikkuvuustiedot kerättiin sähköisellä tiedonkeruusovelluksella, johon kirjaututtiin salasanalla. Kyselyyn liittyvät ohjeet ja sovellukseen johtava linkki toimitettiin sähköpostitse organisaatioihin. Kirjautumiseen tarvittavan salasanan organisaatiot saivat Opetushallituksesta erikseen pyytämällä. Sovellukseen kirjautumista pyydettiin myös sellaisilta organisaatioilta, joilla ei kansainvälistä liikkuvuutta kyseisenä vuonna ollut. Näin pyrittiin mahdollisimman kattavaan tiedonkeruuseen.

Eri liikkuvuusryhmistä on kerätty hyvin eriasteista tietoa. Pitkäkestoinen Suomesta ulkomaille suuntautuva opiskelijaliikkuvuus, opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus sekä opiskelijaliikkuvuus Suomeen tilastoidaan henkilö pohjaisesti, kun taas lyhytkestoinen Suomesta ulkomaille suuntautuva opiskelijoiden sekä opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus ja kaikki Suomeen suuntautuva opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus maittain summattietoina. Lyhytkestoinen ja summattietoina kerättävä liikkuvuus käsitellään tässä raportissa vain alueellisessa, maakohtaisessa ja oppilaitostyyppiä koskevassa tarkastelussa.

Suomesta ulkomaille suuntautuvassa opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuudessa pitkäkestoisen ulkomaanjakson pituudeksi hyväksyttiin vähintään 5 päivää kestäneet matkat. Lyhytkestoiseksi opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuudeksi määriteltiin alle 5 päivää kestäneet matkat. Suomeen saapuvien opettajien kohdalla tilastoitavan vaihdon pituutta ei ole erikseen määritelty. Pitkäkestoisten opiskelijaliikkuvuuksien kesto on vähintään kaksi viikkoa, lyhyet kestävät vähemmän kuin kaksi viikkoa. Suomeen saapuneiden opiskelijoiden liikkuvuusjakson mittaa ei ole erikseen määritelty.

3 YHTEENVETO: KANSAINVÄLINEN LIIKKUVUUS AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA VUONNA 2016

3.1. Liikkuvuus Suomesta ulkomaille

- Pitkäkestoiselle, vähintään 2 viikkoa kestäväälle ulkomaanjaksolle lähti 3592 opiskelijaa (7,7 % aloittaneista), nousua edellisvuoteen 2,5 %
- lyhytkestoiselle, alle 2 viikkoa kestäväälle ulkomaanjaksolle lähti 2650 opiskelijaa (5,7 % aloittaneista), laskua edellisvuoteen 2,5 %
- pitkäkestoiselle (vähintään 5 vrk) ulkomaanjaksolle lähti 1427 opettajaa ja muun henkilöstön edustajaa, laskua edellisvuoteen 9,3 %
- lyhytkestoiselle (alle 5 vrk) ulkomaanjaksolle lähti 1920 opettajaa ja muun henkilöstön edustajaa, nousua edellisvuoteen 0,8 %.

LIKKUVUUS TUTKINNOITTAIN

Eniten liikkuvat sosiaali- ja terveysalan, liiketalouden sekä hotelli- ja ravintola-alan perustutkinto-opiskelijat.

TAULUKKO 1. PITKÄKESTOINEN OPISKELIJALIIKKUVUUS TUTKINNOITTAIN, 10 YLEISINTÄ

Tutkinto	Opiskelijoita Suomesta
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto	657
Liiketalouden perustutkinto	474
Hotelli- ja ravintola- ja catering-alan perustutkinto	442
Kone- ja metallialan perustutkinto	86
Muu tutkinto, mikä?	38
Maatalousalan perustutkinto	106
Autoalan perustutkinto	99
Rakennusalan perustutkinto	71
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto	130
Matkailualan perustutkinto	193

Moni ulkomaanjaksolle lähteneistä opettajista ja muun henkilöstön edustajista työskentelee muissa kuin suoranaississa opetustehtävissä.

TAULUKKO 2. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS TUTKINNOITTAIN, 10 YLEISINTÄ

Tutkinto	Opettajia ja muuta henkilöstöä Suomesta
Muu tehtävä (esim. hallintohenkilöstö)	281
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto	160
Liiketalouden perustutkinto	142
Muu koulutus (esim. kieltenopettajat)	109
Hotelli- ja ravintola- ja catering-alan perustutkinto	79
Matkailualan perustutkinto	48
Autoalan perustutkinto	42
Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto	38
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto	36
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto	34

VALTAOSA LIIKKUJISTA ON NAISIA

Opiskelijaliikkuvuus on hyvin naisvaltaista: 66 % pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle lähteneistä on naisia. Ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 49 % on naisia, joten naiset lähtevät miehiä useammin ulkomaanjaksoille.

Suomesta ulkomaille lähteneistä opettajista ja muusta henkilöstöstä 60 % on naisia.

USEIMMAT LIIKKUJAT OPISKELEVAT AMMATILLISENA PERUSKOULUTUKSENA SUORITETTAVAA PERUSTUTKINTOA

- Pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle lähteneistä opiskelijoista 93 % suoritti ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaa perustutkintoa
- ulkomaille lähteneistä opettajista ja muusta henkilöstöstä 66 % työskenteli ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavan perustutkinnon parissa.

LIIKKUVUUSJÄRJESTELYT JA ULKOMAANJAKSON TARKOITUS

- Pitkäkestoisessa opiskelijaliikkuvuudessa järjestelyt hoidettiin useimmiten Erasmus+ ammatilliselle koulutukselle 2014-2020-ohjelman avulla (65 %) tai oppilaitoksen omalla rahoituksella (20 %)
- pitkäkestoisien ulkomaanjakson tarkoituksena oli useimmiten työssä oppiminen (91 %)
- opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuudesta 50 % järjestettiin Erasmus+ ammatilliselle koulutukselle 2014-2020-ohjelman avulla ja 21 % oppilaitoksen omalla rahoituksella
- opettajien ja muun henkilöstön ulkomaanjaksojen tarkoituksena oli useimmiten muu kuin työelämäjakso tai opettajavaihto, esimerkiksi yhteistyöprojektit, kehittämishankkeet tai valmistelevat vierailut.

LIIKKUVUUSJAKSON KESTO

- Pitkäkestoisien opiskelijaliikkuvuuden keskimääräinen kesto oli 7 viikkoa
- opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuusjaksot kestivät keskimäärin yhden viikon.

3.2. Suomeen suuntautuva opiskelijaliikkuvuus

Suomeen tuli 2769 opiskelijaa (6 % aloittaneista), mikä on 5,5 % enemmän kuin vuonna 2015.

LIKKUVUUS TUTKINNOITTAIN

Eniten ulkomaisia opiskelijoita tuli Suomeen opiskelemaan sosiaali- ja terveysalan ja liiketalouden perustutkintoa. Suhteellisen suuri osa Suomeen saapuneiden opiskelijoiden tutkinnoista on jäänyt tunnistamatta.

TAULUKKO 3. SUOMEEN SUUNTAUTUVA OPISKELIJALIKKUVUUS TUTKINNOITTAIN, 10 YLEISINTÄ

Tutkinto	Opiskelijoita Suomeen
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto	379
Liiketalouden perustutkinto	253
Hotelli- ja ravintola- ja catering-alan perustutkinto	230
Kone- ja metallialan perustutkinto	171
Muu tutkinto, mikä?	146
Maatalousalan perustutkinto	132
Autoalan perustutkinto	131
Rakennusalan perustutkinto	128
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto	119
Matkailualan perustutkinto	109

SUOMEEN TULI YHTÄ PALJON MIEHIÄ JA NAISIA

Suomeen tulleista opiskelijoista 54 % oli miehiä ja 46 % naisia.

USEIMMAT TULIJOISTA OPISKELEVAT AMMATILLISEN PERUSKOULUTUKSEN PERUSTUTKINTOA

Suomeen saapuneista opiskelijoista 92 % opiskeli ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaa perustutkintoa.

LIKKUVUUSJÄRJESTELYT JA ULKOMAAJAKSON TARKOITUS

Suomeen saapuvien opiskelijoiden järjestelyt hoidettiin useimmiten Erasmus+ ammatilliselle koulutukselle 2014-2020-ohjelman avulla (69%) tai oppilaitoksen omalla rahoituksella (7 %)

55 % opiskelijoista tuli työssäoppimaan; 45 % vaihdon tarkoituksena oli muu opiskelu eli työskentely erilaisissa projekteissa tai tutustumiskäynnit oppilaitoksiin.

LIKKUVUUSJAKSON KESTO

Suomeen suuntautuvan opiskelijaliikkuvuuden keskimääräinen kesto oli 4 viikkoa.

3.3. Opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus Suomeen

Suomeen saapui 3428 opettajaa tai muun henkilöstön edustajaa, mikä on 24 % enemmän kuin edellisvuonna.

3.4. Kansainvälisen liikkuvuuden yhteistyömaat ja -alueet

- Suomalaisopiskelijoiden lyhyt- ja pitkäkestoisen liikkuvuuden yleisimmät kohdemaat olivat Espanja, Ruotsi, Saksa, Viro ja Britannia
- Suomeen tulleiden opiskelijoiden yleisimmät kotimaat olivat Saksa, Ranska, Espanja, Venäjä ja Alankomaat
- Suomalaisen opettajien ja muun henkilöstön yleisimmät kohdemaat olivat Ruotsi, Viro, Saksa, Espanja ja Britannia
- Suomeen tuli opettajia ja muuta henkilöstöä eniten Saksasta, Alankomaista, Venäjältä, Espanjasta ja Ranskasta
- sekä opiskelijoiden että opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus on keskittynyt Eurooppaan.

TAULUKKO 4. LIIKKUVUUS MAANOSITTAIN (%)

	Lähteneet opiskelijat	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Aasia	4,9	4,6	4,6	14,8
Afrikka	1,1	1,2	0,6	1,0
Eurooppa	93,0	93,2	93,8	76,9
Latinalainen Amerikka ja Karibia	0,2	0,0	0,2	4,3
Pohjois-Amerikka	0,5	1,0	0,7	2,9
Oseania	0,2	0,0	0,1	0,1
Yhteensä	100	100,0	100,0	100,0

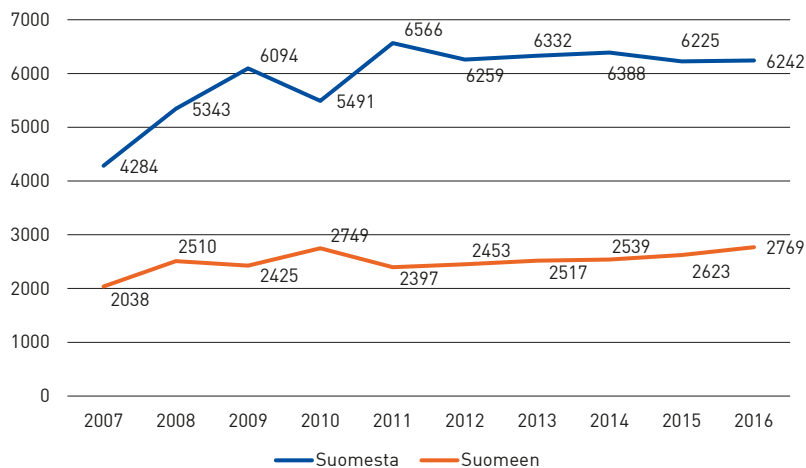
4 LIIKKUVUUDEN KOKONAISKUVA JA KEHITYS 2007–2016

Vuonna 2016 ammatillisesta koulutuksesta lähti lyhyt- tai pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle yhteensä 6242 opiskelijaa, mikä on 0,3 % enemmän kuin edellisvuonna. Pitkäkestoinen liikkuvuus kasvoi 2,5 % ja lyhytkestoinen puolestaan laski 2,5 %. Vuosittainen heilahtelu on tyypillistä ammatillisen koulutuksen liikkuvuudelle: oppilaitoskohtainen liikkuvuus on satunnaista ja vaihtelee vuosittain. Ammatillista koulutusta kohdanneet leikkaukset näkyvät myös liikkuvuuslukujen laskuna. Kun liikkujien määrä suhteutetaan vuonna 2015¹ opetus-suunnitelman mukaisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa aloittaneiden määrään, lähti ulkomaille keskimäärin 13,5 % aloittaneista.

Vuonna 2016 Suomeen tuli 2769 ulkomaista opiskelijaa, eli 5,5 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Saapuneiden osuus vastaa 6 %:a Suomen ammatillisissa oppilaitoksissa vuonna 2015 aloittaneista opiskelijoista.

Kuviossa 1 on esitetty Suomesta lähteneiden ja Suomeen saapuneiden opiskelijoiden lukumäärällinen kehitys vuosina 2007–2016. Lähtijöiden määrät vaihtelivat runsaasti vuoteen 2011 saakka, mutta sen jälkeen määrät ovat pysyneet tasaisempina. Suomeen saapuneiden määrissä vaihtelu on ollut pienempää.

Suomesta lähtevien opiskelijoiden lukumäärä sisältää sekä lyhyt- että pitkäkestoisesta liikkuvuudesta. Saapuvien osalta tilastoitavan liikkuvuusjakson kesto ei ole erikseen määritetty.

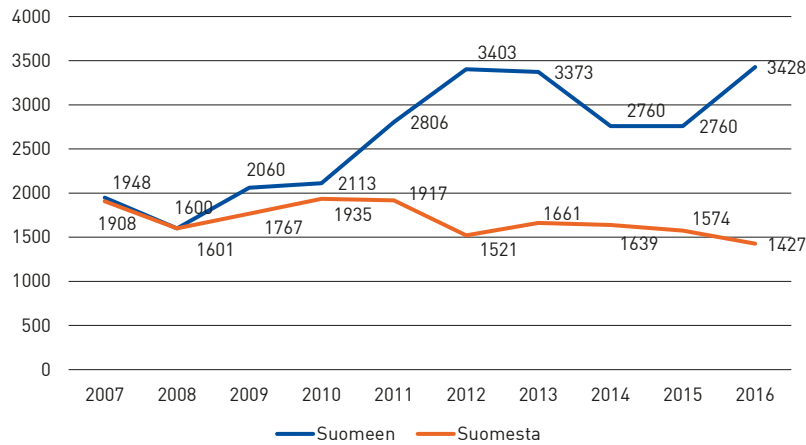

KUVIO 1. OPISKELIJALIIKKUVUUDEN KEHITYS 2007–2016

Vuonna 2016 Suomeen saapui 3428 ja Suomesta lähti 1427 opettajaa ja muun henkilöstön edustajaa. Saapuvien määrä kasvoi vuosien 2010 ja 2012 välillä jopa 61 % ja nytkin kasvua on 24 % verrattuna edellisvuoteen. Lähtevien osuus laski 9,3 % edellisvuodesta ja trendi on ollut pääosin laskusuunnassa vuodesta 2010 lähtien.

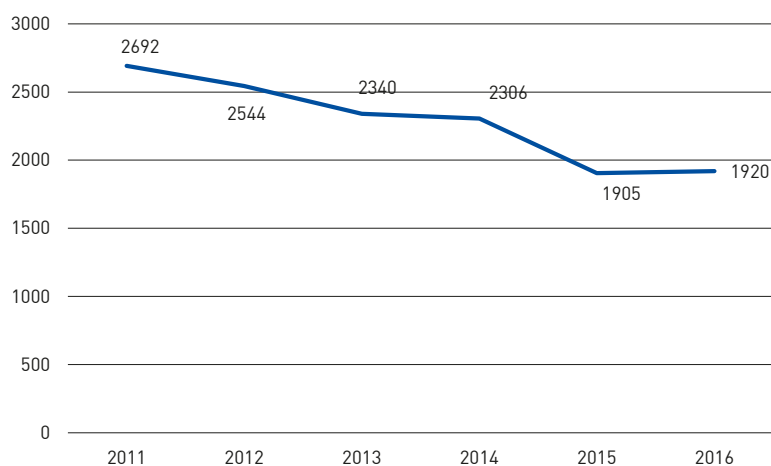
1 Vuonna 2016 aloittaneiden määrää ei ollut raportointihetkellä saatavissa.

Kuviossa 2 on esitetty Suomesta lähteneiden ja tänne tulleiden opettajien ja muun henkilöstön lukumäärällinen kehitys vuosina 2007–2016. Lähtijöiden osalta kuviossa ovat mukana vain pitkäkestoiset eli vähintään 5 vuorokautta kestäneet ulkomaanjaksot. Vuodesta 2010 lähtien Suomeen on tullut huomattavasti enemmän opettajia ja muuta henkilöstöä kuin täältä on lähtenyt.

KUVIO 2. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN PITKÄKESTOISEN SEKÄ SUOMEEN SAAPUVAN LIKKUVUUDEN KEHITYS 2007–2016

Tilastoja opettajien ja muun henkilöstön lyhytkestoisista eli alle 5 vuorokautta kestäneistä matkoista on kerätty vasta vuodesta 2011. Lyhytkestoisille ulkomaanjaksolle lähtijöiden määrät on esitetty kuviossa 3. Lähtijöitä oli 1920 vuonna 2016 eli vajaan prosentin enemmän kuin edellisvuonna. Tilastojen mukaan ammatillisen koulutuksen opettajat ja muu henkilöstö tekevät enemmän lyhyt- kuin pitkäkestoisia ulkomaanmatkoja. Ammatillista koulutusta kohdanneet leikkaukset näyttäisivät heijastuvan erityisesti lyhytkestoiseen opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuuteen.

KUVIO 3. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LYHYTKESTOISEN LIKKUVUUDEN KEHITYS SUOMESTA ULKOMAILLE 2011–2016

5 OPISKELIJALIIKKUVUUS AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA 2016

Suomesta ulkomaille suuntautuva pitkäkestoinen liikkuvuus sekä liikkuvuus Suomeen sukupuolen, opiskelumuodon ja ikäryhmän mukaan

Tässä luvussa käsitellään pääsääntöisesti pitkäkestoista liikkuvuutta, koska lyhytkestoinen opiskelijaliikkuvuus kerätään ainoastaan maittain summatietoina. Lyhytkestoinen opiskelijaliikkuvuus on mukana myöhemmin tarkasteltaessa liikkuvuutta oppilaitostyypeittäin sekä alueellisesti.

Vuonna 2016 Suomesta lähti 3592 opiskelijaa vähintään kahden viikon mittaiselle liikkuvuusjaksolle ulkomaille ja Suomeen tuli 2769 opiskelijaa.

Ulkomaille lähteneistä oli naisia 2371 eli 66 % ja miehiä 1221 eli 34 %. Ammatillisessa peruskoulutuksessa aloittaneiden määrään suhteutettuna naiset ovat jälleen miehiä huomattavasti aktiivisempia ulkomaanjaksolle lähtijöitä, sillä vuonna 2015 opintonsa aloittaneista 49 % oli naisia. Suomeen saapuneista opiskelijoista naisia oli 1267 eli 46 % ja miehiä 1484 eli 53 %. Alle prosentti Suomeen saapuneiden opiskelijoiden sukupuolesta jätettiin raportoimatta.

TAULUKKO 5. SUOMESTA LÄHTEVÄ PITKÄKESTOINEN JA SUOMEEN SAAPUVA OPISKELIJALIIKKUVUUS SUKUPUOLEN MUKAAN 2016

Sukupuoli	Opiskelijoita Suomesta	%	Opiskelijoita Suomeen	%
mies	1221	34,0	1484	53,6
nainen	2371	66,0	1267	45,8
Tuntematon	0	0,0	18	0,3
Yhteensä	3592	100	2769	100

Enemmistö ulkomaille lähteneistä ja Suomeen saapuneista opiskeli ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaa perustutkintoa. Näyttötutkintona suoritettavaa perustutkintoa opiskeli 6,2 % lähteneistä ja vajaa prosentti saapuneista opiskelijoista. Suomeen tulleista opiskelijoista lähes 3 prosenttia suoritti oppisopimusperusteista ammatillista perustutkintoa, mikä on reilusti enemmän kuin Suomesta lähtevien kohdalla. Muut opiskelumuodot ovat harvinaisia sekä ulkomaille lähteneiden että Suomeen saapuneiden opiskelijoiden keskuudessa.

TAULUKKO 6. SUOMESTA LÄHTEVÄ PITKÄKESTOINEN JA SUOMEEN SAAPUVA OPISKELIJALIIKKUVUUS OPISKELUMUODON MUKAAN 2016

Opiskelumuoto	Opiskelijoita Suomesta	%	Opiskelijoita Suomeen	%
Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettu perustutkinto	3256	90,6	2539	91,7
Näyttötutkintona suoritettu perustutkinto	223	6,2	13	0,5
Ammattitutkinto	88	2,4	59	2,1
Erikoisammattitutkinto	13	0,4	0	0,0
Perustutkinto, oppisopimuskoulutus	3	0,1	77	2,8
Ammatti- tai erikoisammattitutkinto, oppisopimuskoulutus	9	0,3	21	0,8
Tuntematon	0	0,0	60	2,2
Yhteensä	3592	100	2769	100

Valtaosa opiskelijaliikkuvuuteen osallistuneista on iältään 17–26-vuotiaita eli syntynyt 1990-luvulla. Pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle lähteneistä sekä Suomeen saapuneista tähän ikäryhmään kuuluu 84 % liikkujista. 1980-luvulla syntyneitä oli 10 % lähteneistä ja 3 % saapuneista. Selkeästi aikuisopiskelijoiksi mielletäviä eli 1950-, 1960- tai 1970 -luvulla syntyneitä oli 6,6 % lähteneistä, mutta vain vajaa 2 % Suomeen saapuneista opiskelijoista. Keskimäärin ulkomaanjaksolle sekä lähdettiin 20-vuotiaana ja Suomeen tultiin 19-vuotiaana.²

Opiskelijaliikkuvuus tutkinnoittain ja koulutusaloittain

Taulukossa 7 tarkastellaan Suomesta pitkäkestoiseen liikkuvuuteen lähteneiden ja Suomeen tulleiden lukumääriä tutkinnoittain. Eniten ulkomaanjaksolle lähti sosiaali- ja terveysalan perustutkinto-opiskelijoita; lähtijöitä oli 657 henkilöä. Toiseksi eniten lähtijöitä oli liiketalouden perustutkinto-opiskelijoiden (474) ja kolmanneksi eniten hotelli- ja ravintola-alan perustutkinto-opiskelijoiden (442) joukossa. Nämä kolme tutkintoa ovat pitäneet kärkeä opiskelijaliikkuvuudessa jo monen vuoden ajan.

Suomeen tuli eniten sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon suorittajia (379) ja toiseksi eniten liiketalouden opiskelijoita (253). Kolmanneksi eniten Suomeen saapui hotelli- ja ravintola-alan perustutkintoa suorittavia opiskelijoita (230).

Luokkaan muu tutkinto tilastoidaan sekä ne opiskelijat, jotka suorittavat jotakin muuta kuin taulukossa 7 listattua tutkintoa, että ne opiskelijat joiden tutkintoa ei pystytty tunnistamaan. Muuta tutkintoa opiskelevien osuus on ollut laskusuunnassa jo muutaman vuoden ajan. Luokkaan ”Muu tutkinto” oli lähtevien osalta kirjattu muun muassa yrittäjän ammattitutkinto ja ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus. Saapuvien osalta oli mainittu muun muassa mekatronikkaan ja viinin tuotantoon liittyvä koulutus.

² Mediaani tilastoidusta syntymävuosista.

TAULUKKO 7. SUOMESTA LÄHTEVÄ PITKÄKESTOINEN JA SUOMEEN SAAPUVA OPISKELIJALIIKKUVUUS TUTKINNOITTAIN 2016

Tutkinto	Opiskelijoita Suomesta	Opiskelijoita Suomeen
Audiovisuaalisen viestinnän perustutkinto	107	54
Autoalan perustutkinto	99	131
Bioenergia-alan perustutkinto	0	37
Elintarvikealan perustutkinto	97	44
Hammastekniikan perustutkinto	1	6
Hevostalouden perustutkinto	78	7
Hiusalan perustutkinto	94	34
Hotelli- ja ravintola- ja catering-alan perustutkinto	442	230
Kaivosalan perustutkinto	0	1
Kauneudenhoitoalan perustutkinto	81	31
Kello- ja mikromekaniikan perustutkinto	14	0
Kiinteistöalan perustutkinto	5	0
Kone- ja metallialan perustutkinto	86	171
Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinto	11	6
Kuvallisen ilmaisun perustutkinto	53	23
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto	131	59
Laboratorioalan perustutkinto	4	21
Lapsi- ja perhetyön perustutkinto	29	31
Lennonjohdon perustutkinto	0	5
Lentokoneasennuksen perustutkinto	15	11
Liiketalouden perustutkinto	474	253
Liikunnanohjauksen perustutkinto	38	88
Logistiikan perustutkinto	37	28
Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto	29	7
Lääkealan perustutkinto	10	5
Maanmittausalan perustutkinto	3	0
Maatalousalan perustutkinto	106	132
Matkailualan perustutkinto	193	109
Metsäalan perustutkinto	22	87
Musiikkialan perustutkinto	14	29
Muu tutkinto, mikä?	38	146
Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen perustutkinto	52	7
Painoviestinnän perustutkinto	10	22
Pintakäsittelyn perustutkinto	29	12
Prosessiteollisuuden perustutkinto	11	14
Puualan perustutkinto	31	65
Puutarhatalouden perustutkinto	48	14
Rakennusalan perustutkinto	71	128
Sirkusalan perustutkinto	4	1
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto	657	379
Suunnitteluassistentin perustutkinto	2	0
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto	130	119
Talotekniikan perustutkinto	38	34
Tanssialan perustutkinto	8	7
Tekstiili- ja vaatetusalan perustutkinto	32	84
Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto	51	44
Tieto- ja viestintätieteiden perustutkinto	59	24
Turvallisuusalan perustutkinto	27	24
Veneenrakennuksen perustutkinto	0	2
Verhoilu- ja sisustusalan perustutkinto	16	3
Viittomakielisen ohjauksen perustutkinto	5	0
Yhteensä	3592	2769

Koulutusaloittain tarkasteltuna yleisimmin ulkomaanjaksoja tehdään suurilla koulutusaloilla. Eniten lähteneitä oli vuonna 2016 sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla (24,5 %), tekniikan ja liikenteen alalla (22,5 %) sekä matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla (18 %). Suomeen tulleista suurin joukko opiskeli tekniikan ja liikenteen alalla (34,8 %). Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalta Suomeen tuli 19,6 % ja matkailu-, ravitsemis- ja talousalalta 12,5 % kaikista Suomeen tulleista opiskelijoista.

Taulukossa 8 on lähteneiden ja saapuneiden opiskelijoiden kokonaismäärä koulutusaloittain sekä suhteutettuna alalla aloittaneisiin vuonna 2016. Matkailu-, ravitsemis- ja talous ala sekä humanistinen ja kasvatusala lähettävät aktiivisesti opiskelijoita ulkomaille suhteessa alalla aloittaneisiin. Luonnonvara- ja ympäristöala vastaanotti eniten ulkomaisia opiskelijoita suhteessa samana vuonna aloittaneisiin. Suomeen saapuneiden kohdalla luokka ”muu koulutus” erottuu vuodesta toiseen erityisen aktiivisena. Tähän luokkaan kuuluvat ne ulkomaiset opiskelijat, joiden tutkintoa ei listalta löydy, tai joiden tutkintoa ei ole osattu vastaanottavissa oppilaitoksissa määritellä.

TAULUKKO 8. SUOMESTA LÄHTEVÄN PITKÄKESTOISEN OPISKELIJALIKKUVUUDEN SEKÄ SUOMEEN SAAPUNEIDEN MÄÄRÄ SUHTEESSA KOULUTUKSESSA ALOITTANEISIIN KOULUTUSALOITTAIN

	Suomesta opiskelijoita	%	% aloittaneista 2016	Suomeen opiskelijoita	%	% aloittaneista 2016
Humanistinen ja kasvatusala	86	2,4	12,7	38	1,4	5,6
Kulttuuriala	317	8,8	10,8	173	6,2	5,9
Liiketalouden ja hallinnon ala	474	13,2	8,1	253	9,1	4,3
Luonnontieteiden ala	59	1,6	3,9	24	0,9	1,6
Tekniikan ja liikenteen ala	808	22,5	4,3	963	34,8	5,1
Luonnonvara- ja ympäristöala	283	7,9	12,5	284	10,3	12,6
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	881	24,5	9,6	543	19,6	5,9
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	646	18,0	12,9	345	12,5	6,9
Muu koulutus	38	1,1	19,5	146	5,3	74,9
Yhteensä	3592	100,0		2769	100,0	

Liikkuvuusjärjestelyt ja ulkomaanjakson tarkoitus

Liikkuvuusohjelmista suosituin oli Erasmus+ ammatilliselle koulutukselle 2014-2020, jonka kautta pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle lähti 2350 opiskelijaa eli 65 % kaikista lähteneistä. Oppilaitoksen omalla rahoituksella ulkomaanjaksolle lähti 713 opiskelijaa eli 20 % kaikista lähtijöistä. Suomeen tulevista 69 % liikkui Erasmus+ ammatilliselle koulutukselle 2014-2020 -ohjelman tuella ja 15 % muulla rahoituksella. Opetushallituksen rahoituksella liikkui 5 % ulkomaille lähtijöistä ja 2 % Suomeen tulleita.

TAULUKKO 9. LIIKKUVUUSJÄRJESTELYT SUOMESTA LÄHTEVÄSSÄ PITKÄKESTOISESSA JA SUOMEEN SAAPUVASSA OPISKELIJALIIKKUVUudessa 2016

Liikkuvuusohjelma	Opiskelijoita Suomesta	%	Opiskelijoita Suomeen	%
Erasmus+ ammatilliselle koulutukselle 2014-2020	2350	65,4	1908	68,9
Erasmus+ yleissivistävälle tai aikuiskoulutukselle 2014-2020	14	0,4	57	2,1
Nordplus	28	0,8	62	2,2
Opetushallituksen rahoittama	187	5,2	60	2,2
Oppilaitoksen itse rahoittama	713	19,8	199	7,2
Opiskelijan itse rahoittama ulkomaanjakso	178	5,0	71	2,6
Muu rahoitus	122	3,4	412	14,9
Yhteensä	3592	100,0	2769	100,0

Ulkomaanjakson tarkoituksena oli ulkomaille lähteneiden osalta useimmiten työssäoppiminen (91 %). Suomeen saapuneista 55 % tuli työssäoppimisjaksolle. Työssäoppimisen osuus ulkomaanjakson tarkoituksena on noussut tasaisesti jo vuodesta 2011 asti erityisesti Suomeen saapuneiden kohdalla.

TAULUKKO 10. ULKOMAANJAKSON TARKOITUS 2016

Vaihdon tarkoitus	Opiskelijoita Suomesta	%	Opiskelijoita Suomeen	%
työssäoppiminen	3276	91,2	1522	55,0
muu opiskelu	316	8,8	1247	45,0
Yhteensä	3592	100	2769	100

Suomesta lähteneiden opiskelijoiden pitkäkestoinen ulkomaanjakso oli keskimäärin 7 viikon mittainen. Lyhimmät ulkomaanjaksot kestivät 2 viikkoa ja pisimmät yli vuoden. Suomeen saapuneet opiskelijat viipyivät maassa keskimäärin 4 viikkoa. Lyhimmät vaihdot kestivät 1 viikon ja pisimmät noin 35 viikkoa.

Opiskelijaliikkuvuus alueittain

Taulukossa 11 on esitetty opiskelijaliikkuvuus maakunnittain siten, että pitkä- ja lyhytkestoinen liikkuvuus on yhdistetty yhdeksi luvuksi. Suomesta lähteneiden ja Suomeen saapuneiden osalta eniten liikkuvuutta tapahtuu Uudellamaalla, missä on myös lukumääräisesti eniten oppilaitoksia. Myös Pohjois-Pohjanmaalta ja Pirkanmaalta lähti paljon opiskelijoita ulkomaille ja Pirkanmaalle myös tuli toiseksi eniten ulkomaisia opiskelijoita heti Uudenmaan jälkeen.

TAULUKKO 11. SUOMESTA LÄHTEVÄ PITKÄ- JA LYHYTKESTOINEN SEKÄ SUOMEEN SUUNTAUTUVA OPISKELIJALIIKKUVUUS MAAKUNNITTAIN 2016

Maakunta	Suomesta	%	Suomeen	%
Etelä-Karjala	81	1,3	37	1,3
Etelä-Pohjanmaa	230	3,7	192	6,9
Etelä-Savo	163	2,6	132	4,8
Kainuu	108	1,7	43	1,6
Kanta-Häme	207	3,3	64	2,3
Keski-Pohjanmaa	115	1,8	93	3,4
Keski-Suomi	395	6,3	138	5,0
Kymenlaakso	176	2,8	200	7,2
Lappi	252	4,0	62	2,2
Pirkanmaa	587	9,4	273	9,9
Pohjanmaa	329	5,3	62	2,2
Pohjois-Karjala	219	3,5	111	4,0
Pohjois-Pohjanmaa	702	11,2	252	9,1
Pohjois-Savo	196	3,1	119	4,3
Päijät-häme	243	3,9	86	3,1
Satakunta	177	2,8	155	5,6
Uusimaa	1812	29,0	627	22,6
Varsinais-Suomi	250	4,0	123	4,4
Yhteensä	6242	100	2769	100

Pelkkiä absoluuttisia lukuja havainnollisempaa on tarkastella tilastointivuosien välillä tapahtuvaa muutosta. Taulukossa 12 erotellaan pitkä- ja lyhytkestoisten ulkomaanjaksosten määrät maakunnittain ja niissä tapahtunut muutos vuosien 2016 ja 2015 välillä. Lisäksi tarkastellaan Suomeen saapuneiden opiskelijoiden määrän muutosta maakunnittain. Eniten nousua pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle lähteneiden määrässä on tapahtunut Lapissa ja Etelä-Karjalassa. Merkittävin lasku ulkomaanjaksolle lähtijöissä on tapahtunut Kanta-Hämeessä. Pohjois-Savo ja Kainuu kasvattivat lyhytkestoiselle ulkomaanjaksolle lähetettyjen määrää huomattavasti.

Vuonna 2016 Etelä-Pohjanmaa ja Varsinais-Suomi vastaanottivat ulkomaisia opiskelijoita runsaasti verrattuna edellisvuoteen. Luvut kertovat siitä suuresta vuosittaisesta vaihtelusta, joka ammatillisen koulutuksen liikkuvuuteen maakuntatasolla liittyy.

TAULUKKO 12. OPISKELIJALIIKKUVUUDEN MUUTOS MAAKUNNITTAIN 2016 JA 2015.

Maakunta	Suomesta pitkä- kestoinen 2016	Suomesta pitkä- kestoinen 2015	Muutos%	Suomesta lyhyt- kestoinen 2016	Suomesta lyhyt- kestoinen 2015	Muutos%	Suomeen 2016	Suomeen 2015	Muutos%
Etelä-Karjala	54	39	38,5	27	34	-20,6	37	61	-39,3
Etelä-Pohjanmaa	147	154	-4,5	83	90	-7,8	192	96	100,0
Etelä-Savo	97	99	-2,0	66	106	-37,7	132	135	-2,2
Kainuu	76	70	8,6	32	15	113,3	43	38	13,2
Kanta-Häme	118	169	-30,2	89	96	-7,3	64	52	23,1
Keski-Pohjanmaa	83	99	-16,2	32	71	-54,9	93	82	13,4
Keski-Suomi	290	223	30,0	105	108	-2,8	138	194	-28,9
Kymenlaakso	107	133	-19,5	69	72	-4,2	200	146	37,0
Lappi	94	57	64,9	158	138	14,5	62	107	-42,1
Pirkanmaa	328	274	19,7	259	184	40,8	273	149	83,2
Pohjanmaa	172	170	1,2	157	105	49,5	62	60	3,3
Pohjois-Karjala	110	145	-24,1	109	95	14,7	111	98	13,3
Pohjois-Pohjanmaa	323	249	29,7	379	276	37,3	252	226	11,5
Pohjois-Savo	143	160	-10,6	53	15	253,3	119	120	-0,8
Päijät-häme	119	119	0,0	124	85	45,9	86	49	75,5
Satakunta	106	116	-8,6	71	78	-9,0	155	176	-11,9
Uusimaa	1005	1039	-3,3	807	1062	-24,0	627	764	-17,9
Varsinais-Suomi	220	191	15,2	30	89	-66,3	123	70	75,7
Yhteensä	3592	3506	2,5	2650	2719	-2,5	2769	2623	5,6

Ulkomaille lähtevien opiskelijoiden määrä suhteessa opintonsa aloittaneisiin on noussut erityisesti Oulun ja Lapin lääneissä vuosina 2015–2016. Suomeen saapuvien osalta huomattavaa nousua on tapahtunut Länsi-Suomen läänissä.

TAULUKKO 13. PITKÄ- JA LYHYTKESTOINEN OPISKELIJALIIKKUVUUS 2016 JA 2015 LÄÄNEITTÄIN SUHTEESSA VUONNA 2015³ ALOITTANEISIIN (%)

	Suomesta 2016	Suomesta 2015	Suomeen 2016	Suomeen 2015
Etelä-Suomen lääni	13,7	15,8	5,5	6,0
Länsi-Suomen lääni	12,7	11,7	6,3	4,9
Itä-Suomen lääni	10,7	11,2	6,7	6,4
Oulun lääni	18,4	13,6	6,7	5,9
Lapin lääni	15,1	10,7	3,7	5,9
Yhteensä	13,5	13,4	6,0	5,6

3 Vuonna 2016 aloittaneiden määrää ei ollut raportointihetkellä saatavissa

Opiskelijaliikkuvuus oppilaitostyypeittäin

Suurin osa kansainvälisestä liikkuvuudesta tapahtuu ammatillisissa oppilaitoksissa, joista lähtee ja joihin tulee yli 95 % opiskelijoista.

**TAULUKKO 14. PITKÄ- JA LYHYTKESTOINEN OPISKELIJALIIKKUVUUS
OPPILAITOSTYYPEITTÄIN 2016**

Oppilaitostyyppi	Opiskelijoita Suomesta pitkät vaihdot	%	Opiskelijoita Suomesta lyhyet vaihdot	%	Opiskelijoita Suomeen	%
Ammatillinen oppilaitos	3475	96,7	2604	98,3	2722	98,3
Ammatillinen erikoisoppilaitos	0	0,0	0	0,0	5	0,2
Ammatillinen erityisoppilaitos	62	1,7	46	1,7	24	0,9
Ammatillinen aikuiskoulutuskeskus	48	1,3	0	0,0	14	0,5
Oppisopimustoimisto/-keskus	7	0,2	0	0,0	4	0,1
Yhteensä	3592	100,0	2650	100,0	2769	100,0

6 OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIKKUVUUS AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA 2016

Suomesta ulkomaille suuntautuva pitkäkestoinen liikkuvuus sukupuolen ja opiskelumuodon mukaan

Tässä luvussa käsitellään pääsääntöisesti opettajien ja muun henkilöstön pitkäkestoista liikkuvuutta koska lyhytkestoinen liikkuvuus kerätään ainoastaan maittain summatietoina. Lyhytkestoinen opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus on mukana myöhemmin tarkasteltaessa liikkuvuutta oppilaitostyypeittäin sekä alueellisesti. Lyhytkestoista liikkuvuutta on tilastoitu vuodesta 2011 lähtien.

Opettajien ja muun henkilöstön pitkäkestoiseksi liikkuvuudeksi laskettiin vähintään 5 työpäivää kestäneet matkat. Vuonna 2016 ammatillista koulutusta tarjoavista organisaatioista lähti ulkomaille yhteensä 1427 opettajaa ja muuta henkilöstön edustajaa, joista 60 % oli naisia. Lähtevien miesten osuus laskee hiukan joka vuosi.

TAULUKKO 15. ULKOMAILLE LÄHTENEIDEN OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN SUKUPUOLIJAKAUMA 2016

	Opettajat ja muu henkilöstö	%
Mies	565	39,6
Nainen	862	60,4
Yhteensä	1427	100

Ulkomaille lähteistä opettajista ja muusta henkilöstöstä 66 % työskentelee ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavan perustutkinnon parissa. Näyttötutkintojen ja ammattitutkintojen ja erityisesti oppisopimuskoulutuksen parissa työskentelevistä opettajista ja muusta henkilöstöstä harva tekee ulkomaanmatkoja. Lähtijöiden osuus vaihtelee vuosittain 1 ja 4 prosentin välillä. Hallintohenkilöstöä ja työpaikkaohjaajia lähti ulkomaanjaksolle 24 % kaikista lähtijöistä vuonna 2016.

TAULUKKO 16. ULKOMAILLE LÄHTENEET OPETTAJAT JA MUU HENKILÖSTÖ OPISKELUMUODOITTAIN 2016

Opiskelumuoto	Opettajat ja muu henkilöstö	%
Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettu perustutkinto	940	65,9
Näyttötutkintona suoritettu perustutkinto	46	3,2
Ammattitutkinto	56	3,9
Erikoisammattitutkinto	24	1,7
Perustutkinto, oppisopimuskoulutus	11	0,8
Ammatti- ja erikoisammattitutkinto, oppisopimuskoulutus	12	0,8
Muu esim. hallintohenkilöstö ja työpaikkaohjaajat	338	23,7
Yhteensä	1427	100

Opettajien ja muun henkilöstön pitkäkestoinen liikkuvuus tutkinnoittain ja koulutusaloittain

Taulukossa 17 on esitetty Suomesta ulkomaille lähteneiden opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuusluvut tutkinnoittain. Suurin yksittäinen ryhmä lähtijöitä eli 302 henkilöä työskentelee muissa kuin suoranaisissa opetustehtävissä, esimerkiksi oppilaitoksen hallinnossa tai työpaikkaohjaajina. Toiseksi suurin lähtijöiden ryhmä työskenteli sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon (160 henkilöä) parissa. Kolmanneksi suurin lähtijöiden ryhmä työskentelee liiketalouden perustutkinnon parissa (142 henkilöä). Kieltenopettajia lähti 109 ulkomaille.

TAULUKKO 17. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS TUTKINNOITTAIN 2016

Tutkinto	Opettajia ja muuta henkilöstöä Suomesta
Audiovisuaalisen viestinnän perustutkinto	32
Autoalan perustutkinto	42
Bioenergia-alan perustutkinto	1
Elintarvikealan perustutkinto	16
Hevostalouden perustutkinto	9
Hiusalan perustutkinto	26
Hotelli- ja ravintola- ja catering-alan perustutkinto	79
Kauneudenhoitoalan perustutkinto	14
Kiinteistöalan perustutkinto	5
Kone- ja metallialan perustutkinto	31
Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinto	14
Kuvallisen ilmaisun perustutkinto	13
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto	34
Laboratorioalan perustutkinto	3
Lapsi- ja perhetyön perustutkinto	9
Lentokoneasennuksen perustutkinto	6
Liiketalouden perustutkinto	142
Liikunnanohjauksen perustutkinto	2
Logistiikan perustutkinto	21
Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto	38
Maatalousalan perustutkinto	29
Matkailualan perustutkinto	48
Merenkulkualan perustutkinto	10
Metsäalan perustutkinto	19
Musiikkialan perustutkinto	24
Muu koulutus (esim. kieltenopettajat)	109
Muu tehtävä (esim. hallintohenkilöstö)	281
Muu tehtävä (työpaikkaohjaajat)	21
Muu tutkinto, mikä?	32
Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen perustutkinto	8
Painoviestinnän perustutkinto	8
Pintakäsittelyn perustutkinto	12
Puualan perustutkinto	6
Puutarhatalouden perustutkinto	12
Rakennusalan perustutkinto	24
Sirkusalan perustutkinto	1
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto	160
Suunnitteluassistentin perustutkinto	1
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto	36
Talotekniikan perustutkinto	6
Tanssialan perustutkinto	9
Tekstiili- ja vaatetusalan perustutkinto	8
Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto	10
Tieto- ja viestintätieteiden perustutkinto	11
Turvallisuusalan perustutkinto	5
Yhteensä	1427

Muu tutkinto -luokkaan kuului mm. valmentavan koulutuksen parissa työskentelevää henkilöstöä.

Koulutusaloittain tarkasteluna eniten ulkomaanjaksoja tehdään luokassa ”Muu koulutus”, johon kuuluvat kieltenopettajat, hallintohenkilöstö, työpaikkaohjaajat sekä erityis- ja erikoisammattitutkintojen parissa työskentelevät opettajat ja muu henkilöstö. Varsinaisista koulutusaloista tekniikan ja liikenteen ala lähetti eniten opettajia ja muuta henkilöstöä ulkomaille vuonna 2016

TAULUKKO 18. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS KOULUTUSALOITTAIN 2016

	Opettajat ja muu henkilöstö	%
Humanistinen ja kasvatusala	17	1,2
Kulttuuriala	113	7,9
Liiketalouden ja hallinnon ala	142	10,0
Luonnontieteiden ala	11	0,8
Tekniikan ja liikenteen ala	250	17,5
Luonnonvara- ja ympäristöala	108	7,6
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	202	14,2
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	141	9,9
Muu koulutus	443	31,0
Yhteensä	1427	100

Liikkuvuusjärjestelyt ja ulkomaanjakson tarkoitus

Vuonna 2016 opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuudesta 21 % tapahtui oppilaitoksen omalla rahoituksella ja 12 % Opetushallituksen jakamalla valtionavustuksella Erasmus+ -ohjelman rahoituksella ulkomaille lähti reilusti yli puolet oppilaitosten opettajista ja muusta henkilöstöstä.

TAULUKKO 19. LIIKKUVUUSJÄRJESTELYT OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUDESSA 2016

Liikkuvuusohjelma	Opettajat ja muu henkilöstö	%
Erasmus+ ammatilliselle koulutukselle 2014-2020	712	49,9
Erasmus+ yleissivistävälle tai aikuiskoulutukselle 2014-2020	68	4,8
Nordplus	43	3,0
Opetushallituksen rahoittama	171	12,0
Oppilaitoksen itse rahoittama	300	21,0
Muu rahoitus	133	9,3
Yhteensä	1427	100,0

Opettajat ja muu henkilöstö lähtivät vuonna 2016 ulkomaille useimmiten muun kuin työelämäjakson tai opettajavaihdon takia. Tähän luokkaan kuuluvat esimerkiksi yhteistyöprojekteihin ja kehittämishankkeisiin liittyvät matkat tai valmistelevat vierailut.

TAULUKKO 20. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN ULKOMAANJAKSON TARKOITUS 2016

Vaihdon tarkoitus	Opettajat ja muu henkilöstö	%
työelämäjakso	134	9,4
opettajavaihto	351	24,6
Muu	942	66,0
Yhteensä	1427	100,0

Opettajien ja muun henkilöstön pitkäkestoiset liikkuvuusjaksot kestivät keskimäärin yhden viikon. Lyhimmillään matkat kestivät viikon ja pisimmillään 13 viikkoa.

Suomeen suuntautuva opettajien ja henkilöstön liikkuvuus

Suomeen tuli 3428 opettajaa tai muuta henkilöstön edustajaa.

Suomesta ulkomaille lähtevien opettajien ja muun henkilöstön pitkä- ja lyhytkestoinen sekä Suomeen suuntautuva liikkuvuus alueittain

Uusimaa sekä lähettää että vastaanottaa edelleen eniten opettajia ja muuta henkilöstöä. Lyhytkestoisia eli alle 5 työpäivää kestäviä ulkomaanmatkoja tehtiin useimmiten Uudeltamaalta ja Keski-Suomessa. Eniten ulkomaalaisia opettajia ja muuta henkilöstöä saapui Uudenmaan ja Pirkanmaan oppilaitoksiin.

TAULUKKO 21. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS MAAKUNNITTAIN 2016

Maakunta	Suomesta opettajat ja muu henkilöstö (→ 5 vrk) 2016	%	Suomesta opettajat ja muu henkilöstö (← 5 vrk) 2016	%	Opettajia ja muuta henkilöstöä Suomeen 2016	%
Etelä-Karjala	8	0,6	36	1,9	38	1,1
Etelä-Pohjanmaa	55	3,9	42	2,2	257	7,5
Etelä-Savo	47	3,3	50	2,6	116	3,4
Kainuu	33	2,3	24	1,3	33	1,0
Kanta-Häme	29	2,0	110	5,7	56	1,6
Keski-Pohjanmaa	43	3,0	36	1,9	59	1,7
Keski-Suomi	117	8,2	142	7,4	138	4,0
Kymenlaakso	50	3,5	90	4,7	95	2,8
Lappi	43	3,0	59	3,1	41	1,2
Pirkanmaa	109	7,6	115	6,0	516	15,1
Pohjanmaa	63	4,4	108	5,6	79	2,3
Pohjois-Karjala	47	3,3	55	2,9	81	2,4
Pohjois-Pohjanmaa	170	11,9	105	5,5	343	10,0
Pohjois-Savo	21	1,5	65	3,4	44	1,3
Päijät-häme	29	2,0	38	2,0	87	2,5
Satakunta	54	3,8	55	2,9	71	2,1
Uusimaa	433	30,3	727	37,9	1298	37,9
Varsinais-Suomi	76	5,3	63	3,3	76	2,2
Yhteensä	1427	100	1920	100,0	3428	100,0

Taulukossa 22 on esitetty maakunnittain tapahtuneet muutokset opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuudessa vuosien 2016 ja 2015 välillä. Pitkäkestoiselle ulkomaanjaksolle lähteneiden opettajien ja muun henkilöstön määrä on noussut erityisesti Lapissa ja Satakunnassa. Laskua lähtijöiden määrässä on tapahtunut eniten Päijät-Hämeessä. Lyhytkestoisten ulkomaanjaksojen määrässä huomattavinta kasvua tarkasteluvuosien välillä on ollut Pohjanmaalla. Eniten nousua Suomeen saapuneiden opettajien ja muun henkilöstön määrässä oli Etelä-Pohjanmaalla.

TAULUKKO 22. SUOMESTA LÄHTEVÄN JA SUOMEEN SUUNTAUTUVAN OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUDEN MUUTOS MAAKUNNITTAIN VUOSIEN 2016 JA 2015 VÄLILLÄ

Maakunta	Suomesta opettajat ja muu henkilöstö (→ 5 vrk) 2016	Suomesta opettajat ja muu henkilöstö (→ 5 vrk) 2015	Muutos %	Suomesta opettajat ja muu henkilöstö (← 5 vrk) 2016	Suomesta opettajat ja muu henkilöstö (← 5 vrk) 2015	Muutos %	Opettaja ja muuta henkilöstöä Suomeen 2016	Opettaja ja muuta henkilöstöä Suomeen 2015	Muutos %
Etelä-Karjala	8	9	-11,1	36	29	24,1	38	28	35,7
Etelä-Pohjanmaa	55	88	-37,5	42	155	-72,9	257	47	446,8
Etelä-Savo	47	72	-34,7	50	28	78,6	116	127	-8,7
Kainuu	33	24	37,5	24	0	-	33	12	175,0
Kanta-Häme	29	43	-32,6	110	125	-12,0	56	74	-24,3
Keski-Pohjanmaa	43	32	34,4	36	123	-70,7	59	97	-39,2
Keski-Suomi	117	113	3,5	142	127	11,8	138	171	-19,3
Kymenlaakso	50	43	16,3	90	118	-23,7	95	85	11,8
Lappi	43	24	79,2	59	62	-4,8	41	191	-78,5
Pirkanmaa	109	108	0,9	115	136	-15,4	516	247	108,9
Pohjanmaa	63	45	40,0	108	112	-3,6	79	66	19,7
Pohjois-Karjala	47	70	-32,9	55	33	66,7	81	147	-44,9
Pohjois-Pohjanmaa	170	138	23,2	105	52	101,9	343	181	89,5
Pohjois-Savo	21	29	-27,6	65	48	35,4	44	92	-52,2
Päijät-häme	29	83	-65,1	38	43	-11,6	87	168	-48,2
Satakunta	54	37	45,9	55	29	89,7	71	98	-27,6
Uusimaa	433	537	-19,4	727	617	17,8	1298	879	47,7
Varsinais-Suomi	76	79	-3,8	63	68	-7,4	76	50	52,0
Yhteensä	1427	1574	-9,3	1920	1905	0,8	3428	2760	24,2

Lääneittäin tarkasteluna Etelä-Suomen lääni lähettää eniten opettajia ja muuta henkilöstöä ulkomaille. Etelä-Suomen lääni myös vastaanotti eniten ulkomaisia opettajia ja muuta henkilöstöä. Ulkomaille lähtevien opettajien ja muun henkilöstön osuus noussut erityisesti Oulun läänissä. Oulun läänin oppilaitoksiin myös tuli edellisvuotta enemmän ulkomaista henkilöstöä.

TAULUKKO 23. SUOMESTA LÄHTEVÄ JA SUOMEEN SUUNTAUTUVA OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS LÄÄNEITTÄIN 2016 JA MUUTOS VUODESTA 2015 (%)

	Suomesta 2016	Muutos %	Suomeen 2016	Muutos %
Etelä-Suomen lääni	46,3	-5,9	45,9	27,6
Länsi-Suomen lääni	32,2	-13,9	34,9	54,1
Itä-Suomen lääni	8,5	1,8	7,0	-34,2
Oulun lääni	9,9	55,1	11,0	94,8
Lapin lääni	3,0	18,6	1,2	-78,5
Yhteensä	100		100	

Suomesta lähtevien opettajien ja muun henkilöstön pitkä- ja lyhytkestoinen sekä Suomeen suuntautuva liikkuvuus oppilaitostyypeittäin

Opettajien ja muun henkilöstön liikkuvuus keskittyy opiskelijaliikkuvuuden tapaan enimmäkseen ammatillisiin oppilaitoksiin.

TAULUKKO 24. OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS OPPILAITOSTYYPEITTÄIN 2016

Oppilaitostyyppi	Opettajia ja muuta henkilös- töä Suomesta (→ 5 vrk)	%	Opettajia ja muuta henkilös- töä Suomesta (← 5 vrk)	%	Opettajia ja muuta henkilös- töä Suomeen	%
Ammatillinen oppilaitos	1265	88,6	1783	92,9	3299	96,2
Ammatillinen erikoisoppilaitos	11	0,8	16	0,8	2	0,0
Ammatillinen erityisoppilaitos	104	7,3	61	3,2	92	2,7
Ammatillinen aikuiskoulutuskeskus	47	3,3	58	3,0	35	1,0
Oppisopimustoimisto/-keskus	0	0,0	2	0,1	0	0,0
Yhteensä	1427	100	1920	100	3428	100

7 LIIKKUVUUDEN YHTEISTYÖMAAT JA -ALUEET

Ammatillisen koulutuksen liikkuvuus on ollut erittäin Eurooppa-painotteista koko sen ajan, mitä liikkuvuutta on tilastoitu. Sekä Suomesta lähteneiden että Suomeen saapuneiden opiskelijoiden suosituimmat kohde- ja lähtömaat sijaitsevat lähes kaikki Euroopassa. Tänä vuonna Kiina nousi 10 suosituimman joukkoon lähtömaana. Opettajien ja muun henkilöstön matkat ovat myös suuntautuneet Eurooppaan.

Ulkomaanjaksoille lähtevät opiskelijat suosivat lähialueita eli Viroa ja Ruotsia. Lähialueille suuntautuvat jaksot ovat enimmäkseen lyhyitä, kun taas Keski- ja Etelä-Eurooppaan mennään useimmiten pidemmille ulkomaanjaksoille. Suomeen tullaan useimmiten Keski-Euroopasta.

TAULUKKO 25. PITKÄ- JA LYHYTKESTOISILLE ULKOMAANJAKSOILLE LÄHTENEIDEN JA SUOMEEN SAAPUNEIDEN OPISKELIJOIDEN 10 YLEISINTÄ KOHDE- JA LÄHTÖMAATA

Kohdema	Lähteneet pitkäkestoiset	Kohdema	Lähteneet lyhytkestoiset	Lähtömaa	Saapuneet
Espanja	833	Ruotsi	621	Saksa	457
Saksa	426	Viro	502	Ranska	349
Britannia	356	Venäjä	278	Espanja	192
Alankomaat	205	Saksa	219	Venäjä	190
Ranska	157	Espanja	130	Alankomaat	172
Viro	131	Britannia	125	Viro	156
Ruotsi	126	Norja	117	Britannia	138
Italia	125	Ranska	87	Unkari	126
Malta	123	Tanska	83	Kiina	94
Unkari	89	Latvia	81	Latvia	87

Saksa jatkaa suosiotaan opettajien ja muun henkilöstön pitkäkestoisen liikkuvuuden kohde- maana. Lyhytkestoisessa liikkuvuudessa Ruotsi ja Viro ovat suosituimpia kohdemaita. Suomeen tulevien opettajien ja muun henkilöstön lähtömaiden listalla ykköspaikalla on vuodesta toiseen Saksa.

TAULUKKO 26. PITKÄ- JA LYHYTKESTOISELLE ULKOMAANJAKSOILLE LÄHTENEIDEN JA SUOMEEN SAAPUNEIDEN OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN 10 YLEISINTÄ KOHDE- JA LÄHTÖMAATA.

Kohdema	Lähteneet (≥ 5 vrk)	Kohdema	Lähteneet (< 5 vrk)	Lähtömaa	Saapuneet
Saksa	164	Ruotsi	401	Saksa	337
Espanja	145	Viro	373	Alankomaat	322
Britannia	132	Saksa	146	Venäjä	250
Ruotsi	100	Venäjä	138	Espanja	200
Alankomaat	89	Alankomaat	108	Ranska	184
Ranska	71	Tanska	103	Viro	158
Viro	70	Britannia	74	Britannia	148
Italia	58	Italia	74	Tanska	143
Tanska	56	Latvia	73	Kiina	136
Venäjä	53	Espanja	69	Unkari	108

Liikkuvuus on edelleen hyvin Eurooppa-keskeistä, mutta myös Aasiasta tulee ja sinne lähtee vuosittain tasainen määrä opiskelijoita sekä opettajia ja muuta henkilöstöä.

TAULUKKO 27. OPISKELIJALIKKUVUUS SEKÄ OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIKKUVUUS MAANOSITTAIN 2016

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (≥ 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Aasia	236	72	126	134	19	508
Afrikka	68	0	32	17	4	34
Eurooppa	3232	2576	2581	1247	1891	2635
Latinalainen Amerikka ja Karibia	9	1	1	8	0	146
Pohjois-Amerikka	33	1	28	19	3	100
Oseania	14	0	1	2	3	5
Yhteensä	3592	2650	2769	1427	1920	3428

Taulukossa 28 on esitetty maakohtaiset liikkuvuusluvut ammatillisessa koulutuksessa.

TAULUKKO 28. OPISKELIJALIKKUVUUS SEKÄ OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN LIKKUVUUS MAITTAIN 2016

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat (≥ 5 vrk)	Lähteneet opettajat (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat
Aasia	236	72	126	134	19	508
Arabiemiirikunnat	1	0	0	1	3	0
Bahrain	0	0	0	0	0	19
Filippiinit	2	0	1	0	0	0
Georgia	0	0	6	0	0	0
Indonesia	6	0	0	0	0	2
Intia	34	1	0	12	1	14
Irak	1	0	0	0	0	0
Iran	3	0	0	0	0	1
Israel	1	0	0	0	0	0
Japani	29	0	4	16	1	93
Jordania	1	0	0	0	0	6
Kazakstan	0	0	0	1	0	47
Kiina	76	43	94	50	2	136
Korean demokraattinen tasavalta	1	0	0	0	0	0
Korean tasavalta	7	0	12	10	0	93
Kypros	10	14	0	7	2	1
Malesia	1	0	0	1	0	2
Nepal	18	1	1	11	0	0
Oman	0	0	0	0	1	3
Palestiinan itsehallintoalue	0	0	0	0	0	5
Qatar	0	0	0	2	0	0
Saudi-Arabia	0	0	0	2	2	0
Singapore	0	0	0	9	0	23

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat (≥ 5 vrk)	Lähteneet opettajat (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat
Taiwan	0	0	0	0	0	1
Thaimaa	35	0	0	4	0	0
Turkki	9	13	8	8	7	61
Vietnam	1	0	0	0	0	1
Afrikka	68	0	32	17	4	34
Brittiläinen Intian valtameren alue	0	0	1	0	0	0
Burkina Faso	2	0	0	0	0	0
Djibouti	1	0	0	0	0	0
Egypti	0	0	1	1	0	0
Etelä-Afrikka	9	0	0	1	0	0
Etiopia	1	0	0	1	0	0
Ghana	3	0	7	0	0	1
Kenia	8	0	4	3	0	6
Kongo	0	0	0	0	0	2
Marokko	3	0	0	1	1	1
Namibia	3	0	0	0	0	0
Nigeria	1	0	2	0	2	7
Ranskan emämaa	0	0	0	0	0	0
Reunion	0	0	0	0	0	1
Sierra Leone	5	0	15	0	0	0
Somalia	4	0	0	2	0	0
Swazimaa	1	0	0	0	0	0
Tansania	14	0	2	6	0	2
Tunisia	2	0	0	0	1	0
Uganda	11	0	0	2	0	13
Zimbabwe	0	0	0	0	0	1
Eurooppa	3232	2576	2581	1247	1891	2635
Alankomaat	205	60	172	89	108	322
Belgia	42	25	56	22	46	83
Bosnia-Hertsegovina	1	0	0	0	0	0
Britannia	356	125	138	132	74	148
Bulgaria	5	0	0	2	14	1
Espanja	833	130	192	145	69	200
Färsaaret	0	0	0	0	0	3
Gibraltari	1	0	0	0	0	0
Irlanti	74	5	24	15	10	57
Islanti	32	18	21	21	18	16
Italia	125	76	67	58	74	95
Itävalta	27	6	36	21	33	19
Kosovo	1	0	0	4	4	3
Kreikka	28	24	3	11	8	8
Kroatia	19	27	12	7	2	31
Latvia	26	81	87	26	73	36
Liettua	15	30	45	14	27	58
Luxemburg	1	0	0	3	0	5

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat (≥ 5 vrk)	Lähteneet opettajat (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat
Makedonia	2	0	0	1	1	5
Malta	123	1	8	16	3	10
Norja	44	117	69	26	42	44
Portugali	40	6	82	18	7	39
Puola	31	8	2	10	19	10
Ranska	157	87	349	71	23	184
Romania	2	0	2	4	1	12
Ruotsi	126	621	32	100	401	89
Saksa	426	219	457	164	146	337
Serbia	0	1	0	0	0	0
Slovakia	11	2	11	5	1	11
Slovenia	82	8	74	31	13	36
Suomi/Ahvenanmaa	3	0	0	0	0	0
Sveitsi	28	0	22	9	5	12
Tanska	81	83	45	56	103	143
Tseki	42	29	55	21	7	29
Ukraina	0	0	1	0	0	1
Unkari	89	5	126	20	47	108
Valko-Venäjä	0	2	47	2	1	72
Venäjä	23	278	190	53	138	250
Viro	131	502	156	70	373	158
Latinalainen Amerikka ja Karibia	9	1	1	8	0	146
Alankomaiden Antillit	0	0	0	1	0	
Brasilia	1	1	0	3	0	104
Chile	0	0	0	2	0	6
Guatemala	2	0	0	0	0	0
Jamaika	1	0	0	0	0	0
Kolumbia	1	0	0	0	0	15
Meksiko	3	0	0	0	0	0
Nicaragua	1	0	0	0	0	0
Peru	0	0	0	0	0	21
Puerto Rico	0	0	0	1	0	0
Ranskan Guayana	0	0	0	1	0	0
Venezuela	0	0	1	0	0	0
Pohjois-Amerikka	33	1	28	19	3	100
Grönlanti	0	0	0	3	0	0
Kanada	14	0	13	8	1	59
Yhdysvallat USA	19	1	15	8	2	41
Oseania	14	0	1	2	3	5
Australia	10	0	1	0	1	5
Fidzi	0	0	0	1	2	0
Uusi-Seelanti	4	0	0	0	0	0
Tuvalu	0	0	0	1	0	0
Kaikki yhteensä	3592	2650	2769	1427	1920	3428

Kansainvälinen liikkuvuus koulutuksen järjestäjittäin

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (≥ 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Ahlmanin koulun säätiö	20	0	33	5	0	4
Aitoon emäntäkoulu Oy	0	0	0	0	0	0
Ami-säätiö	13	0	2	9	0	2
Ammattienedistämislaitossäätiö	0	0	0	0	0	0
AVA-instituutin kannatusyhdistys ry	0	0	0	0	0	0
Axxell Utbildning Ab	15	21	3	54	49	10
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	168	92	132	66	121	549
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	54	27	37	8	36	38
Etelä-Savon Koulutus Oy	57	62	112	30	45	103
Faktia Koulutus Oy	X	X	X	X	X	X
Finanssi- ja vakuutuskoulutus FINVA	X	X	X	X	X	X
Finavia Oyj	0	0	5	4	2	2
Finnair Oyj	X	X	X	X	X	X
Folkhälsan Utbildning AB	0	0	0	0	0	0
Fria kristliga folkhögskolföreningen r.f.	X	X	X	X	X	X
Haaga Instituutti-säätiö	55	14	18	7	10	17
Haapaveden opiston kannatusyhdistys ry.	0	0	0	0	0	0
Harjun Oppimiskeskus Oy	8	16	0	1	10	0
HAUS Kehittämiskeskus Oy	0	0	0	0	0	0
Helmi Liiketalousopisto Oy	28	196	30	15	26	12
Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö	30	0	19	5	14	10
Helsingin kaupunki	141	116	73	44	113	75
Helsingin Konservatorion Säätiö	9	6	4	0	3	0
Helsinki Business College Oy	79	28	59	20	61	43
Hengityslitto Heli ry	39	40	13	53	24	64
Hevosopisto Oy	46	0	7	4	11	30
Hyria koulutus Oy	68	17	22	38	44	37
Hämeen ammatillisen korkeakoulutuksen kuntayhtymä	7	37	6	11	11	5
Invalidiiliitto ry	5	5	0	23	13	12
Invalidisäätiö	12	0	9	13	13	10
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	33	2	20	7	5	13
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	0	0	0	1	0	1
Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	46	47	58	13	33	87
Joensuun kaupunki	4	20	4	0	1	0

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (≥ 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	50	115	76	35	16	21
Jollas-Opisto Oy	0	0	0	0	0	0
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	273	95	136	113	142	134
Jyväskylän kristillisen opiston säätiö	5	0	0	2	0	0
Jyväskylän talouskouluyhdistys ry.	0	0	0	0	0	0
Järviseudun koulutuskuntayhtymä	3	0	0	0	0	0
Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	72	32	43	33	24	33
Kalajoen Kristillisen Opiston Kannatusyhdistys ry	0	0	0	0	0	0
Kanneljärven kansanopiston kannatusyhdistys ry.	2	11	0	0	2	0
Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy	45	41	12	8	14	71
Kaustisen evankelisen kansanopiston kannatusyhdistys ry	0	0	0	0	0	0
Kellosepäntaidon Edistämissäätiö	14	1	0	0	0	0
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	27	55	0	13	19	11
Keski-Pohjanmaan konservatorion kannatusyhdistys ry.	0	9	0	2	4	2
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä	83	23	93	41	32	57
Keski-Suomen kansanopiston kannatusyhdistys ry	4	0	0	0	0	0
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	121	128	49	66	119	162
Kiinteistöalan koulutussäätiö	0	0	0	0	2	0
Kiipulasäätiö	6	1	2	5	11	6
K-instituutti Oy	X	X	X	X	X	X
Kirkkopalvelut ry	44	35	26	9	8	6
Kisakalliosäätiö	0	0	0	0	0	0
Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy	0	0	0	0	0	0
Kone Oyj	0	0	0	0	0	0
Korpisaaren Säätiö	5	3	0	3	0	0
Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä	32	32	77	18	25	27
Koulutuskuntayhtymä Tavastia	32	46	47	8	73	12
Kouvolan ammatillinen aikuiskoulutussäätiö	X	X	X	X	X	X
Kouvolan kaupunki	67	21	123	31	55	68
Kuopion konservatorion kannatusyhdistys ry	0	8	0	13	0	0
Kuopion Talouskoulun Kannatusyhdistys ry	0	0	0	0	0	0
Kuortaneen urheiluoipistosäätiö	3	0	0	0	0	0
Lahden Diakoniasäätiö	12	4	0	2	5	2
Lahden musiikkiopisto Oy	0	7	6	2	0	1
Lapuan kristillisen opiston kannatusyhdistys ry.	1	0	0	0	0	0
Lounais-Hämeen ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	27	5	2	1	4	3

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (≥ 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä	41	0	40	1	8	9
Luksia, Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymä	30	0	15	4	2	18
Länsirannikon Koulutus Oy	33	23	89	29	13	14
Maalariammattikoulun Kannatusyhdistys ry	0	0	3	0	2	0
Markkinointi-Instituutin kannatusyhdistys r.y.	0	0	0	0	0	0
Marttayhdistyksen liitto ry.	0	0	0	1	0	0
MJK-koulutuskeskus ry.	0	0	0	0	0	0
Nanso Group Oy	0	0	0	0	0	0
Optima samkommun	35	59	2	6	44	1
Oulun aikuiskoulutuskeskus Oy	0	0	0	0	0	0
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	1	25	0	5	2	0
Oulun kaupunki	0	8	0	1	0	5
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	162	176	158	58	57	242
Oy Porvoo International College Ab	24	17	17	2	47	30
Paasikiviopistoyhdistys ry	0	0	0	0	0	0
Palloilu Säätiö	0	0	0	0	0	0
Partaharju-Säätiö	X	X	X	X	X	X
Peimarin koulutuskuntayhtymä	6	0	4	0	0	2
Peräpohjolan kansanopiston kannatusyhdistys ry	2	0	0	0	0	0
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	106	89	107	46	54	80
Pohjois-Satakunnan kansanopiston kannatusyhdistys ry	0	37	0	0	20	0
Pohjois-Savon kansanopistoseura ry	0	0	0	0	0	0
Pohjois-Suomen Koulutuskeskussäätiö	0	0	0	0	0	0
Pohto Oy	0	0	0	0	0	0
Pop & Jazz Konservatorion Säätiö	0	28	15	0	2	5
Päijät-Hämeen koulutuskonserni	98	85	54	22	26	75
Raahan koulutuskuntayhtymä	69	9	5	13	6	11
Raahan Porvari- ja Kauppakoulurahasto	2	6	0	4	0	0
Raision seudun koulutuskuntayhtymä	49	30	30	37	6	34
Rakennusteollisuus RT ry.	0	0	0	0	0	0
Rastor Oy	0	0	0	0	0	0
Rautaruukki Oyj	0	0	0	0	0	0
Rovalan Settlementti ry	0	0	0	0	0	0
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	63	8	61	21	22	6
S. ja A. Bovalliuksen säätiö	0	0	0	10	0	0
Saamelaisalueen koulutuskeskus	2	95	1	9	18	24
Salon seudun koulutuskuntayhtymä	31	0	0	3	0	0
Sastamalan koulutuskuntayhtymä	62	113	28	8	36	29

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (≥ 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Satakunnan koulutuskuntayhtymä	73	11	66	25	22	57
Savon koulutuskuntayhtymä	127	1	119	8	54	44
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	134	70	192	52	38	257
ST Europe	X	X	X	X	X	X
Suomen Ilmailuopisto Oy	0	0	0	0	0	0
Suomen Kansallisoopperan Säätiö	0	0	0	0	0	0
Suomen Kosmetologien Yhdistyksen Opiston Säätiö	2	0	0	0	0	0
Suomen Nuoriso-opiston kannatusyhdistys r.y.	X	X	X	X	X	X
Suomen Urheiluopiston Kannatusosakeyhtiö	1	28	26	3	7	9
Suomen ympäristöopisto SYKLI Oy	0	0	0	7	8	0
Suomen Yrittäjäopiston Kannatus Oy	0	10	0	0	4	0
Suupohjan koulutuskuntayhtymä	1	0	0	0	0	0
Svenska framtidskolan i Helsingforsregionen Ab	X	X	X	X	X	X
Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur	57	88	30	22	48	34
Taidekoulu Maa:n kannatusyhdistys ry	0	0	0	0	0	0
Tampereen Aikuiskoulutussäätiö	12	0	0	17	22	7
Tampereen kaupunki	199	130	206	69	46	378
Tampereen Musiikkiopiston Säätiö	3	3	0	2	4	0
Tampereen Talouskouluyhdistys ry.	2	0	0	0	0	0
Tanhuvaaran Säätiö	7	2	0	0	0	0
Teak Oy	0	0	0	0	0	0
Toyota Auto Finland Oy	0	0	0	0	4	0
Tri Matthias Ingmanin säätiö	2	44	0	0	3	0
Turun Aikuiskoulutussäätiö	0	0	0	0	0	0
Turun Ammattiopistosäätiö	0	0	0	0	0	0
Turun kaupunki	80	0	47	33	49	31
Turun konservatorion kannatusyhdistys r.y.	0	0	0	0	0	0
Turun kristillisen opiston säätiö	13	0	2	2	0	0
Työtehoseura ry	0	0	0	0	0	0
Vaasan kaupunki	80	10	30	35	16	44
Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä	24	13	6	8	6	96
Valmet Automotive Oy	X	X	X	X	X	X
Valtakunnallinen valmennus- ja liikuntakeskus Oy	8	0	0	0	0	0
Vantaan kaupunki	54	4	56	26	15	140
Vapaan Taidekoulun kannatusyhdistys ry	X	X	X	X	X	X
Varalan Säätiö	6	0	0	0	1	2
Vuokatin säätiö	4	0	0	0	0	0
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	14	0	0	0	8	0
Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	8	10	2	2	0	4
Yhteensä	3592	2650	2769	1427	1920	3428

X = Tietoja ei saatu

Kansainvälinen liikkuvuus organisaatioittain

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (↗ 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (← 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
AEL	0	0	0	0	0	0
Ahlmanin ammattiopisto	20	0	33	5	0	4
Aikuiskoulutuskeskus Kouvola	X	X	X	X	X	X
Aitoon koulutuskeskus	0	0	0	0	0	0
Amiedu	13	0	2	9	0	2
Ammatti-instituutti lisäksi	0	0	0	0	0	0
Ammattiopisto Lappia	27	55	0	13	19	11
Ammattiopisto Livia	6	0	4	0	0	2
Ammattiopisto Luovi	39	40	13	52	24	64
Ammattiopisto Luovi, Aikuiskoulutus	0	0	0	1	0	0
Ammattiopisto Tavastia	31	46	47	8	73	12
Askon ammattioppilaitos	X	X	X	X	X	X
AVA-instituutti	0	0	0	0	0	0
Avia College	0	0	5	4	2	2
Axxell	15	21	3	54	49	10
Bovallius ammattiopisto	0	0	0	10	0	0
Edupoli	14	0	4	0	17	17
Eerikkilän Urheiluopisto	0	0	0	0	0	0
Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto	32	32	77	18	25	27
Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto, oppisopimuskoulutus*	0	0	0	0	0	0
Etelä-Pohjanmaan Opisto	5	3	0	3	0	0
Etelä-Savon ammattiopisto	57	62	112	30	45	103
FAKTIA	X	X	X	X	X	X
Finanssi- ja vakuutuskoulutus FINVA	X	X	X	X	X	X
Finnairin Ilmailuopisto	X	X	X	X	X	X
Forssan ammatti-instituutti	27	5	2	1	4	3
Forssan oppisopimustoimisto	0	0	0	0	0	0
Fria Kristliga Folkhögskolan	X	X	X	X	X	X
Haaga-Perho	0	0	0	0	0	0
Haapajärven ammattiopisto	2	28	14	0	6	3
Haapaveden ammattiopisto	2	4	0	0	4	1
Haapaveden Opisto	0	0	0	0	0	0
Harjun oppimiskeskus	8	16	0	1	10	0
HAUS College	0	0	0	0	0	0
Helmi Liiketalousopisto	28	196	30	15	26	12
Helsingin Diakoniaopisto	30	0	19	5	14	10
Helsingin Konservatorio	9	6	4	0	3	0
Helsingin maalariammattikoulu	0	0	3	0	2	0
Huittisten ammatti- ja yrittäjäopisto	60	113	28	8	36	29
Hyria koulutus Oy	68	17	22	38	44	37

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (≥ 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Hämeen ammatti-instituutti	7	37	6	11	11	5
Hämeenlinnan seudun oppisopimustoimisto	1	0	0	0	0	0
Ikaalisten kauppappilaitos	2	0	0	0	0	0
Ikaalisten käsi- ja taideteollisuusoppilaitos	0	0	0	0	0	0
Ingmanin käsi- ja taideteollisuusoppilaitos	2	44	0	0	3	0
Itä-Suomen Liikuntaopisto	0	0	0	1	0	1
Itä-Uudenmaan oppisopimuskeskus	0	0	0	0	0	0
Jaakkiman kristillinen opisto	0	0	0	0	0	0
JAKK	0	0	0	0	0	0
Joensuun konservatorio	4	20	4	0	1	0
Jokilaaksojen aikuiskoulutus ja oppisopimus	0	0	0	0	0	0
Jollas Instituutti	0	0	0	0	0	0
Jyväskylän aikuisopisto	25	0	4	21	23	20
Jyväskylän ammattiopisto	205	70	97	75	81	90
Jyväskylän kotitalousoppilaitos	0	0	0	0	0	0
Jyväskylän kristillinen opisto	5	0	0	2	0	0
Jyväskylän oppisopimuskeskus	0	0	0	0	0	0
Jämsän ammattiopisto	43	25	35	17	38	24
Järviseudun ammatti-instituutti	3	0	0	0	0	0
Kainuun ammattiopisto -liikelaitos	72	32	43	33	24	33
Kalajoen ammattiopisto	6	0	2	5	0	0
Kalajoen Kristillinen Opisto	0	0	0	0	0	0
Kankaanpään opisto	0	37	0	0	20	0
Kanneljärven Opisto	2	11	0	0	2	0
Karkun kotitalous- ja sosiaalialan oppilaitos	0	0	0	0	0	0
Kauppiaitten Kauppappilaitos	45	41	12	8	14	71
Kaustisen evankelinen kansanopisto	0	0	0	0	0	0
Kelloseppäkoulu	14	1	0	0	0	0
Keski-Pohjanmaan aikuisopisto	8	0	0	9	18	7
Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	75	23	93	32	14	50
Keski-Pohjanmaan konservatorio	0	9	0	2	4	2
Keski-Suomen Opisto	4	0	0	0	0	0
Keskuspuiston ammattiopisto	12	0	9	13	13	10
Keudan aikuisopisto	0	0	0	0	0	0
Keudan ammattiopisto	121	128	49	66	119	162
Keudan oppisopimuskeskus	0	0	0	0	0	0
Kiinteistöalan koulutussäätiön ammatillinen oppilaitos	0	0	0	0	2	0
Kiipulan ammattiopisto	6	1	2	5	11	6
K-instituutti	X	X	X	X	X	X
Kisakallion Urheiluopisto	0	0	0	0	0	0

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (≥ 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy	0	0	0	0	0	0
Kone Oyj:n Teollisuusoppilaitos	0	0	0	0	0	0
Konecranes Nosturi-instituutti	0	0	0	0	0	0
Koulutuskeskus Salpaus	98	85	54	22	26	75
Koulutuskeskus Sedu	134	70	192	52	38	257
Kouvolan kaupungin oppisopimuskoulutus	0	0	0	0	0	0
Kouvolan seudun ammattiopisto	67	21	123	31	55	68
Kristliga folkhögskolan i Nykarleby	0	0	0	0	0	0
Kuopion konservatorio	0	8	0	13	0	0
Kuopion talouskoulu	0	0	0	0	0	0
Kuortaneen urheiluopisto	3	0	0	0	0	0
Lahden Diakonian instituutti	12	4	0	2	5	2
Lahden kansanopisto	0	0	0	0	0	0
Lahden konservatorio	0	7	6	2	0	1
Lapin ammattiopisto	45	8	31	10	7	5
Lapin matkailuopisto	10	0	12	9	15	0
Lapin oppisopimuskeskus	0	0	0	0	0	0
Lapin urheiluopisto	8	0	18	2	0	1
Lapuan kristillinen opisto	1	0	0	0	0	0
Liikuntakeskus Pajulahti	8	0	0	0	0	0
Lounais-Suomen ammattiopisto Novida	41	0	40	1	8	9
Luksia Länsi-Uudenmaan aikuisopisto	2	0	0	1	0	0
Luksia Länsi-Uudenmaan ammattiopisto	27	0	15	3	2	18
Luksia, Länsi-Uudenmaan oppisopimustoimisto	1	0	0	0	0	0
Lybeckerin käsi- ja taideteollisuusopisto	22	0	0	3	0	0
Management Institute of Finland MIF Oy	0	0	0	0	0	0
Markkinointi-instituutti	0	0	0	0	0	0
MJK-instituutti	0	0	0	0	0	0
Mynämäen käsi- ja taideteollisuusopisto	14	24	4	8	3	20
Mäntän seudun koulutuskeskus	0	0	0	0	0	0
Naantalın ammattiopisto	8	1	17	3	0	5
Nanso Group Oy:n Ammattikurssikoulu	0	0	0	0	0	0
Nivalan ammattiopisto	9	28	2	3	0	4
Norrvalle folkhögskola	0	0	0	0	0	0
Norrvalle idrottsinstitut	X	X	X	x	X	X
Närpes vuxeninstitut	0	0	0	0	0	0
Omnian aikuisopisto	33	66	0	11	14	0
Omnian ammattiopisto	134	26	132	55	104	549
Omnian oppisopimustoimisto	1	0	0	0	3	0
Optima	35	59	2	6	44	1

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (≥ 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Optima Läroavtalstjänster	0	0	0	0	0	0
Oulaisten ammattiopisto	14	40	9	11	1	5
Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy	0	0	0	0	0	0
Oulun diakoniaopisto	1	25	0	5	2	0
Oulun konservatorio	0	8	0	1	0	5
Oulun Palvelualan Opisto	0	0	0	1	0	0
Oulun seudun ammattiopisto	162	176	158	58	57	242
Oy Nokia Ab:n Teollisuusoppilaitos	0	0	0	0	0	0
Paasikivi-opisto	0	0	0	0	0	0
Palmgren-konservatorio	0	0	0	0	0	0
Partaharjun opisto	0	0	0	0	0	0
Peräpohjolan Opisto	2	0	0	0	0	0
Piippolan ammatti- ja kulttuuriopisto	2	0	0	4	1	0
Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto	8	10	2	2	0	4
Pohjois-Karjalan aikuisopisto	0	0	0	0	0	0
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Joensuu, palvelut	37	15	26	11	1	22
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Joensuu, tekniikka ja kulttuuri	24	17	26	10	3	29
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Kitee	4	0	0	0	0	0
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Lieksa	7	22	16	3	10	7
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Niittylahti	1	9	24	0	5	6
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Nurmes	7	1	0	1	2	0
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Outokumpu	25	25	10	19	1	16
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Valtimo	1	0	5	2	32	0
Pohjois-Savon Opisto	0	0	0	0	0	0
Pohjois-Suomen teollisuusopisto POHTO	0	0	0	0	0	0
Point College	24	17	17	2	47	30
Pop & Jazz Konservatorio	0	28	15	0	2	5
Porvoon ammattiopisto	32	47	54	13	16	70
PSK-Aikuisopisto	0	0	0	0	0	0
Raahen ammatillinen aikuiskoulutuskeskus	0	0	0	0	0	0
Raahen ammattiopisto	40	0	5	8	1	11
Raahen Porvari- ja Kauppakoulu	2	6	0	4	0	0
Raision aikuiskoulutuskeskus Timali	1	0	8	1	0	0
Raision ammattiopisto	17	2	1	13	3	0
Raision kauppaopisto	9	3	0	12	0	9
Raision oppisopimustoimisto	0	0	0	0	0	0

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (≥ 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Rakennusteollisuuden koulutuskeskus RATEKO	0	0	0	0	0	0
RastorCollege	0	0	0	0	0	0
Ravintolakoulu Perho	55	14	18	7	10	17
Rovala-Opisto	0	0	0	0	0	0
Ruukin maaseutuopisto	7	9	0	2	5	0
Ruukki Teollisuusoppilaitos	0	0	0	0	0	0
Saamelaisalueen koulutuskeskus	2	95	1	9	18	24
Saimaan ammattiopisto Sampo	54	27	37	8	36	38
Salon seudun ammattiopisto	31	0	0	3	0	0
Salon seudun oppisopimuskeskus	0	0	0	0	0	0
Sanoma WSOY:n Akatemia	0	0	0	0	0	0
Sastamalan aikuiskoulutusosasto ja oppisopimustoimisto	0	0	0	0	0	0
SATAEDU Satakunnan ammattiopisto	73	11	66	25	22	57
Savon ammatti- ja aikuisopisto	127	1	119	8	54	44
Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto	33	2	20	7	5	13
Seurakuntaopisto	44	35	26	9	8	6
Sisun teollisuusoppilaitos	0	0	0	0	0	0
SLK-Instituutti	0	0	0	0	0	0
Solvalla idrottsinstitut	0	0	0	0	0	0
Sopeva oppisopimuspalvelut	0	0	0	0	0	0
Stadin ammattiopisto	141	116	73	44	113	75
STX Europe, laivanrakennusoppilaitos	X	X	X	X	X	X
Suomen Ilmailuopisto	0	0	0	0	0	0
Suomen Kansallisoopperan balettioppilaitos	0	0	0	0	0	0
Suomen Kosmetologien Yhdistyksen Opisto	2	0	0	0	0	0
Suomen Liikemiesten Kauppaopisto	79	28	59	20	61	43
Suomen nuoriso-opisto	X	X	X	X	X	X
Suomen urheiluopisto	1	28	26	3	7	9
Suomen ympäristöopisto SYKLI	0	0	0	7	8	0
Suomen Yrittäjäopisto	0	10	0	0	4	0
Suupohjan ammatti-instituutti	1	0	0	0	0	0
Taidekoulu Maa	0	0	0	0	0	0
Tampereen Aikuiskoulutuskeskus	12	0	0	17	22	7
Tampereen konservatorio	3	3	0	2	4	0
Tampereen palvelualan ammattiopisto	2	0	0	0	0	0
Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	199	130	206	69	46	378
Tanhuvaaran Urheiluopisto	7	2	0	0	0	0
TAO, Turun Ammattiopistosäätiö	0	0	0	0	0	0

	Lähteneet opiskelijat pitkät vaihdot	Lähteneet opiskelijat lyhyet vaihdot	Saapuneet opiskelijat	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (≥ 5 vrk)	Lähteneet opettajat ja muu henkilöstö (< 5 vrk)	Saapuneet opettajat ja muu henkilöstö
Teuvan aikuiskoulutuskeskus	0	0	0	0	0	0
Toyota ammattioppilaitos	0	0	0	0	4	0
TTS koulutus	0	0	0	0	0	0
Turun Aikuiskoulutuskeskus	0	0	0	0	0	0
Turun ammatti-instituutti - Åbo yrkesinstitut	75	0	43	33	47	31
Turun konservatorio	0	0	0	0	0	0
Turun Kristillinen opisto	13	0	2	2	0	0
Turun oppisopimustoimisto	5	0	4	0	2	0
Tyrvään käsi- ja taideteollisuusoppilaitos	0	0	0	0	0	0
Urheiluopisto-kisakeskus	0	0	0	0	0	0
Validia ammattiopisto	5	5	0	23	13	12
Valkeakosken ammatti- ja aikuisopisto	24	13	6	8	6	96
Valmet Automotive Oy:n teollisuusoppilaitos	X	X	X	X	X	X
Vamia	80	10	30	35	16	44
Vammalan ammattikoulu	0	0	0	0	0	0
Vantaan ammattiopisto Varia	54	4	56	26	15	140
Vapaa Taidekoulu	X	X	X	X	X	X
Varalan urheiluopisto	6	0	0	0	1	2
WinNova	33	23	89	29	13	14
Virpiniemen liikuntaopisto	0	0	0	0	0	0
Vuokatin urheiluopisto	4	0	0	0	0	0
Ylivieskan ammattiopisto	15	15	49	12	4	8
Ylä-Savon ammattiopisto	14	0	0	0	8	0
Ylä-Savon ammattiopisto Oppisopimuskoulutus	0	0	0	0	0	0
Ypäjän Hevosopisto	46	0	7	4	11	30
Yrkesakademin i Österbotten	57	88	30	22	48	34
Yrkesinstitutet Practicum	X	X	X	X	X	X
Östra Nylands yrkesinstitut Inveon	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	3592	2650	2769	1427	1920	3428

X = Tietoja ei saatu

* Liikkuvuudet mukana ammattiopiston tiedoissa

Verkkajulkaisu
ISBN 978-952-13-6408-2
ISSN 1798-8926

Opetushallitus
www.oph.fi